

πάλιν νὰ χαίρωμαι, διότι κανεὶς δὲν μὲ ὕβριζε. Μολονότι εἶχα τὴν τρύπαν, ὅλοι μὲ εἶχαν διὰ καλὴν δραχμὴν.

Ὅσον καὶ ἂν καταφρονηθῇ κανεὶς, θὰ ἔλθῃ ἡμέρα δικαιοσύνης καὶ ἀνταποδόσεως!

Αὐτὰ ἔλεγεν ἡ δραχμὴ.¹

ANDERSEN.

ΤΟ ΑΝΘΟΣ

Ἄνθος λέγοντες, ὑπὸ γενικὴν ἔκφρασιν ἐννοοῦσιν οἱ πλείστοι πᾶν ὅ,τι παράγει τὸ φυτὸν ὠραῖον καὶ ἀκμαῖον· ἀλλ' ὅλα τὰ ἄνθη δὲν εἶναι ῥόδα καὶ κρίνα, ὑπάρχουσι δὲ χιλιάδες φυτῶν τὰ ὁποῖα ἀνοθοῦσι καὶ καρποφοροῦσι χωρὶς νὰ ἐπισύρῳσι καὶ τὴν προσοχὴν τοῦ θεωμένου αὐτά. Ἐρώτησον πολλοὺς σοφοὺς λογιστάτους τί εἶδος ἄνθους καὶ καρποῦ παράγουσι λ. χ. αἱ ἰτέαι, αἱ λεῦκαι, αἱ αἴγειροι, αἱ πτελέαι καὶ πλείστα ἄλλα μεγάλα δένδρα, θέλουσι σοὶ ἀπαντήσῃ ὅτι δὲν παράγουσι οὔτε καρπὸν, οὔτε ἄνθος, διότι δὲν βλέπουσιν ἐπ' αὐτῶν ῥόδα, οὐδὲ σταφυλὰς, πέπονας, μῆλα καὶ κολοκύνθας, ἐνῶ ταῦτα τὰ δένδρα οὐχὶ μόνον παράγουσι ἄνθη καὶ καρποὺς, δι' ὧν καὶ πολλαπλασιάζονται, ἀλλ' εἶναι ἐνίοτε καὶ πολυκαρπώτερα τῶν λοιπῶν φυτῶν.

Ἐκτὸς τῶν ἀκοτυληδόνων φυτῶν, ἅτινα ἔχουσιν ἴδιον τρόπον παραγωγῆς, πάντα τὰ λοιπὰ, τὰ ἐφ' ὅλης τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ζῶντα, παράγονται ἐκ σπερμάτων περιεχομένων ἐντὸς τῶν καρπῶν των, πᾶς δὲ καρπὸς εἶναι προϊόν τοῦ γάμου τῶν ἀνθέων. Ἄν ὁ ἀδιαφορῶν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς φύσεως, καὶ μὴ βλέπων ἐπὶ τῶν κλάδων τῆς ἰτέας, τῆς λεύκης καὶ ἄλλων πολλῶν δένδρων νὰ κρέμανται μῆλα καὶ πορτοκάλια, φρονῇ ἐκ τούτου ὅτι τὰ δένδρα ταῦτα εἶναι ἀναρθῆ καὶ ἄκαρπα, ὁ τερπόμενος ὅμως εἰς τὴν ἐξέτασιν αὐτῆς, εὐκόλως δύναται νὰ μάθῃ ὅτι ταῦτα καὶ ἀνοθοῦσι καὶ καρποφοροῦσι, καὶ ἐκ τῶν σπερμάτων τῶν καρπῶν των παράγονται καὶ πολλαπλασιάζονται. Ἡ δημιουργὸς δύναμις, ἡ πλάσασα τὸν κόσμον, τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησε, καὶ οἱ νόμοι, οὓς ἔθεσεν αὕτη, θέλουσιν εἶσθαι ἀπαράβατοι· κατ' αὐτοὺς λοιπὸν, πᾶν ὅ,τι ἐν τῇ φύσει δὲν εἶναι ὀρυκτὸν, ἢ λίθος, ἀλλ' ἔχει ζῶν, παράγεται καὶ ἐξ ἀρχῆς τινος, ἥτις εἶναι ἄλλοτε μὲν ὠδὸν, ἄλλοτε δὲ σπέρμα ἢ ἀπ.λοῦντι κύτταρον. «Πᾶν ζῶν ἐξ ὠδοῦ», εἶπεν ὁ ἀνακαλύψας τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος σοφὸς ἄγγλος Χαρβαὶ (Harvey), καὶ εἶπεν ἀλήθειαν, ἥτις θέλει ζῆσει μέχρι συντελείας τοῦ κόσμου τούτου.

Ἄνθος λοιπὸν, καθ' ἡμᾶς, εἶναι σύστημα ὀργάνων συντετινόντων εἰς τὴν γονιμοποίησιν

καὶ τὴν καρποφορίαν πρὸς πολλαπλασιασμόν καὶ διαίωρισιν πατρός φυτοῦ. Ἡ κοινὴ καὶ ποιητικῶς ἐκφραζομένη γλώσσα, ὅταν λέγῃ ἄνθος, ἐννοεῖ, ὡς εἶπομεν, κάλλος καὶ ἀκμὴν· καὶ κάλλος μὲν, συνήθως, τὰ φυτὰ ἔχουσιν ἐν ὥρᾳ τῆς ἀνθήσεως, τοιοῦτον μάλιστα ὥστε οὐδὲ ὁ Σολομὼν περιεβλήθη τσαούτην δόξαν ὅσην ἐν τούτων· δὲν πιστεύω ὅμως ὅτι τότε εἶναι καὶ εἰς ἀκμὴν, διότι θλιβερά ἀλήθεια μᾶς ἀναγκάζει νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι τὸ ἄνθος, ἂν δὲν ᾔναι αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ παρακμὴ, εἶναι ὅμως ἀρχὴ παρακμῆς, ἀφ' οἷ, κατὰ γενικὸν κανόνα, πᾶν ὀργανικὸν πλάσμα μόλις ἀρχίσῃ νὰ παράγῃ ἀρχεται καὶ νὰ φθίρῃται.¹

ΜΗΤΡΟΣ ΕΠΑΝΟΔΟΣ

Κατὰ τὸ Δανικὸν τοῦ ANDERSEN.

Α'

Σ' ἕνα νησί χαρούμενος πηγαῖν' ὁ Κωνσταντῖνος·
γυναῖκα παίρνει Λιγερῆ, γλυκεῖα, γαλανομμάτα·
σὲ μίᾳ γλάστρᾳ ζούσανε ἄν γιασεμί καὶ κρίνος,
κ' ἔξη παιδάκια ὁ Θεὸς τοὺς χάρισε δροσάτα.
Μὰ γίγηκε κατὰμαυρο ὁ Χάρος χελιδόνι,
καὶ μίαν ἀγῆ τὴν Λιγερῆ πηγαίνει καὶ λαβώνει.

Β'

Ἄλλη γυναῖκ' ἀπ' τὸ νησί ὁ Κωνσταντῖνος παίρνει,
μιά μαυρομάτα ὠμορφῆ, καὶ σπῖτι τοῦ τὴν φέρνει·
ὅμως ἡ νόφη ἦτανε κακὴ, καρδιά στριμμμένη·
στὴ θύρα φθάνει τοῦ σπιτιοῦ μὲ κεφαλὴ ὑψομένη.
Ἐκεῖ τὰ ἔξη ὄρφανὰ θρηνοῦσαν μαζωμένα·
ἦταν πολὺ τὰ δούστυχα παιδάκια πικραμμένα. . . .
Τὰ σπρώχνει μὲ τὸ πόδι τῆς καὶ μπαίνει· δὲν ἀφίνει
ψωμί νὰ φᾶνε, τὸ νερὸ ὀλίγο τοὺς τὸ δίνει·
καὶ λέγει:—Πεῖνα θᾶχτετε καὶ δίψα· τοὺς σηκώνει
τ' ἄσπρα μαξιλαράκια τους, τὸ κάτασπρο σινδόνι,
καὶ λέγει:—Εἰς τὰ ἄχυρα θὰ κείτεσθε τὸ βράδυ·
τοὺς παίρνει τὰ κεράκια τους, καὶ λέγει:—Στὸ σκοτάδι
θὰ μένετε· τὰ ὄρφανα δὲν ἔχουν φῶς κἀνένα. . . .
Πηγαίνετε τὴ μάνα σας νὰ βρῆτε, ξένη γέννα!

Γ'

Ἡμέρα ἄν ἐπέρασε, τὸ βράδυ, πολὺ βράδυ,
συμμαζωμένα τὰ μικρὰ ἐκλαίγαν στὸ σκοτάδι,
καὶ τ' ἄκουσε ἡ μάνα τους στὸ μαῦρο μέσα χῶμα·
—γιατὶ μίᾳ μάνα καὶ νεκρὴ ἔμπορεῖ ν' ἀκούσ' ἀκόμα!
Τὰ δάκρυα ποὺ χύνανε τὰ ἔρμηνα παιδιὰ τῆς,
στὸ φέρετρό τῆς μπαίνανε, σταλάζαν στὴν καρδιά τῆς. . . .
«Θὰ πάγω», λέγει· ἀπ' τῆ γῆ σηκώνεται τὴ μαῦρη
καὶ τὸ Θεὸ μὲ τῆς στοργῆς τὸ φῶς πηγαίνει αὐρῆ. . . .
—«Θεὸ μου, λέγει, δὲν ἔμπορῶ νὰ πάγω στὰ μικρὰ μου;»
κ' ἔμπρός Του γέρνει ἡ κεφαλὴ τῆς πεθαμένης χάμου,
καὶ τόσον τὸν παρακαλεῖ, καὶ τόσο τοῦ δεήθη,
ὅπου ὁ εὐσπλαγχνὸς Θεὸς στὸν πόνον τῆς λυπήθη·
—Κ' εἶπε: «Σὰν κράξ' ὁ πετεινὸς ὀπίσω θ' ἄρθῃς πάλι.»
Στὰ γόνατά τῆς ἡ νεκρὴ σηκώθη ἀγάλι-ἀγάλι·
ὁ τᾶφος τῆς μισάνοιξε μονάχος του καὶ βγαίνει,
καὶ στέκεται νὰ θυμηθῇ ὁ δρόμος ποῦ πηγαίνει. . . .
Κινᾷ στὴ χῶρα· τὰ σκυλιὰ ὀπίσω τῆς οὐρλιάζαν,
τὴν κεφαλὴ σηκῶνανε καὶ τὴ νεκρὴ κυττάζαν.

Δ'

Φθάνει στὸ σπῖτι τῆς· ἐκεῖ, στὴ θύρ' ἀκουμπισμένη,
τὴ ποῖο μεγάλη κόρη τῆς εὐρῆκ' ἡ πεθαμένη·

1. Μετάφρ. Δ. Βικιλά.

1. Ἐρᾶν. ἐκ τῶν Γεωπονητικῶν τοῦ Θ. Ὀρρανίδου.

— «Πῶς στέκεις, κόρη μου γλυκειά, τῆς λέγει, μοναχὴ σου ;
 » ποῦ εἶν' ἡ ἀδελφοῦλαίς σου ; ποῦ εἶν' οἱ ἀδελφοί σου ; »
 — « Δὲν εἶσαι σὺ ἡ μάνα μου, τῆς εἶπε πικραμμένα.
 » εἶχα μανοῦλα γελαστὴ κὴ ώραία σὰν κ' ἔμένα,
 » μὲ μάγουλα τριαντάφυλλα καὶ ὄψι χιονισμένη.
 » σὺ ἔχεις πρόσωπο νεκροῦ, καὶ μοιάζεις πεθαμένη. »
 — « Πῶς θέλεις νῆμαι ὄμορφη καὶ γελαστὴ, μικρὴ μου,
 » ὅπου ὁ Χάρος κείτεται μ'ερώνυγα μαζὶ μου ;
 » Πῶς νῆχω μῆλο μάγουλο καὶ ὄψι χιονισμένη,
 » ποῦ μὲ σκεπάζει φέρετρο καὶ τάφος μὲ χλωμαίνει ; »

Ε'

Μπαίνει στὸ δῶμα τῶν παιδιῶν τὰ βράζει τὰ καυμένα
 ἀπάνω εἰς τὰ ἄχαρα μὲ μάτια δακρυσμένα.
 Τὸ ξεσχισμένο φόρεμα τοῦ πρώτου διορθώνει,
 κτενίζ' ἐβδὺς τὸ δεῦτερο, τὸ τρίτ' ἀνασηκώνει,
 χαϊδεύει τὰ μικρότερα, καὶ τὸ μωρὸ τῆς πιάνει,
 στὰ γόνατά της τὸ ἔβαλε ὡσάν νὰ τὸ βυζάνη . . . .
 καὶ εἰς τὴν μεγάλητέραν γυρνώντας θυγατέρα,
 τῆς λέγει: — « Πῆς; τοῦ Κωνσταντῆ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ πέρα. »

ΣΤ'

Φθάνει ἐκεῖνος, κ' ἡ νεκρὴ τοῦ λέγει θυμωμένα.
 — « Σοῦ ἄφησα γιὰ τὰ παιδιά ψωμί, καὶ πεινασμένα
 » τὰ βρῖσκω ἄσπρα σ' ἄφησα χιονάτα μαξιλάρια,
 » καὶ τὰ παιδιά μου κείτονται ἐπάνω στὰ χορτάρια.
 » τόσα κερὰ παραίτησα γιὰ νῆχουν φῶς τὸ βράδυ,
 » καὶ τρομασμένα κείτονται στὸ ἄγριο σκοτάδι.
 » Ἔχε τὸ νοῦ σου Κωνσταντῆ! . . . » Καὶ τῆς νεκρῆς τὸ μάτι
 φωσφόρησε στὰ σκοτεινὰ καὶ στάθηκε κομμάτι . . . .
 Ἐκεῖ τὸρνήθι ἄρχισε στὰ σκοτεινὰ νὰ κρᾶζει,
 καὶ ὄρθρουν πᾶς τῆ νεκρὴ ἀπὸ μακρὰ φωνάζει.
 Τῆκουσε κὴ ἀνατρίχιασε, ἔστράφηκε, ἔστάθη,
 τὰ ὄρρανά της κύτταξε, ἐστῆναξε, κ' ἔχῃθη.

Ζ'

Καὶ ἀπὸ τότε ὁ Κωνσταντῆς καὶ ἡ μητροῦν ἐκείνη,
 ἐδείχτανε στὰ ἔρημα παιδάκια κλωσύνη
 κὴ ὅταν ἀκούγαν τὰ σκυλιὰ νὰ κλαίνε μέσ' ἔς τὸ δρόμο,
 σηκώνουνταν μὲ τρόμο,
 κὴ ἄσπρο ψωμί στὰ ὄρρανά ἔδιδαν φοβισμένοι,
 γιὰτὶ ἔτρεμαν μὴ φανῆ καὶ πάλ' ἡ πεθαμένη.¹

ΑΧ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * * Ἡ δυνηρία ὁδοιπορεῖ βραδέως καὶ διὰ
 τοῦτο ἡ πτωχεῖα τὴν καταρθάνει ἐντὸς μικροῦ
 διαστήματος. (Hunter.)

* * * Ἀπέθιζε τὸ σῶμά σου ἀπὸ πάσης πλα-
 στῆς καὶ περιττῆς ἀνάγκης καὶ φιλοτιμοῦ ἐπὶ
 τῆ ἀπλότητι τοῦ βίου σου καὶ ἐπὶ τῷ εὐαριθμῷ
 τῶν πραγματικῶν ἀναγκῶν σου. Ἀπέχων πά-
 σης τρυφηλότητος, φιλῶν δὲ τὰ αὐστηρὰ ἤθη,
 καὶ ἐπομένως ἀνεξάρτητος καὶ βωμαλέος δια-
 μένων, διασώξεις μετὰ τῆς υγιείας τοῦ σώματος
 ψυχὴν ἐλευθερὰν καὶ κρατεράν, ἱκανὴν πρὸς
 πᾶν μέγα καὶ γενναῖον ἔργον. (Zschokke.)

* * * Ἐνίοτε μικρὸν συμφέρον ἀνατρέπει τὰς
 μεγαλητέρας ἀρχάς· ὁμοιάζει τὸν λίθον δι' οὗ
 κατέβηλεν ὁ Δαυὶδ τὸν Γολιάθ. (Petit-Senn.)

* * * Ἐρώτησον τοὺς διασημότερους ἄνδρας,
 καὶ θὰ σοὶ εἴπωσιν ὅτι ἡ ΦΗΜΗ δὲν εἶνε ἡ
 εὐτυχία.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Παραγγέλματα πρὸς κατάπαυσιν τῆς ἀπὸ τῆς μινός
 αἱμορραγίας.

ά. Ἐγειρε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω, καὶ
 οὐδέποτε πρὸς τὰ κάτω, διότι τοιουτοτρόπως
 αὐξάνεται ἡ συμφορῆσις πρὸς τὰ ἀγγεῖα τῆς
 κεφαλῆς καὶ τῆς μινός.

β'. Ἀπόφευγε ὅσον δύνασαι τὸν θῆχα, ἢ τὸν
 πταρσμόν καὶ πᾶσαν βιαίαν τοῦ σώματος κί-
 νησιν.

γ'. Ῥόφα διὰ τῶν μυκτῆρων ὕδωρ ψυχρὸν,
 εἰς τὸ ὁποῖον ρίπτει καὶ ὀλίγον ὄξος.

δ'. Ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τῶν κροτάφων
 καὶ τοῦ αὐχένος ὠφελουσι ψυχρὰ ἐπιβρέγματα.

ε'. Τεμάχιόν τι λινοῦ πανίου ἐμβάπτεται εἰς
 ὄξος καὶ εἰσάγεται θαθέως εἰς τὸν αἱμορραγοῦν-
 τα μυκτῆρα.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Λύχνοι τοῦ ἐλαίου.

Ἐὰν οἱ λύχνοι τοῦ ἐλαίου καπνίζουν, βρέξε
 καλῶς τὰς θρυαλλίδας (φτίλια) εἰς δυνατὸν ὄξος,
 καὶ ἄφες νὰ ξηρανθοῦν καλῶς πρὶν μεταχειρι-
 σθῆς αὐτάς. Χάρις εἰς τὴν ἀπλὴν ταύτην προ-
 πικρασκευὴν, οἱ λύχνοι θὰ καίωσι πάντοτε μετὰ
 καθαροῦ καὶ λαμπροῦ φωτός.

ΖΩΑ ΑΒΛΑΒΗ

Αἰ σαῦραι.

Αἰ σαῦραι (κοινῶς γουστερίτσιαι) τῶν μερῶν
 μας εἶνε οὐ μόνον ἀβλαβεῖς εἰς τοὺς ἀνθρώπους,
 ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμοι μάλιστα, διότι καταστρέ-
 φουσι πλῆθος ἐντόμων, ὡς καὶ τοὺς σκώληκας
 αὐτῶν, χωρὶς νὰ βλάπτωσι κατ' οὐδένα τρόπον
 τὰ προϊόντα τῶν ἀγρῶν καὶ κήπων. Εἶνε λοιπὸν
 παράλογος ἡ γενικὴ αὐτῶν καταδίωξις, ἔπρεπε
 δὲ ἀπ' ἐναντίας νὰ ἦνε παντοῦ σεβασταί. Αἰ
 σαῦραι δαγκάνουσι ὅταν ζητήσῃ τις νὰ τὰς συλ-
 λάβῃ, καὶ ἐνίοτε πολὺ δυνατὰ, ἀλλὰ τὸ δῆγμα
 τῶν δὲν εἶνε δηλητηριῶδες.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Μέσον πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς βαρείας ὁσμῆς
 νεωστὶ χρωματισθέντος δωματίου.

Ἴν' ἀπαλλαγῆς τῆς βαρείας ὁσμῆς νεωστὶ χρω-
 ματισθέντος δωματίου, θές εἰς τὸ μέσον ἀγγεῖον
 πλήρες πετυρακτωμένων ἀνθράκων, καὶ ρίψε ἐπ' αὐ-
 τῶν ὀλίγας ἀρκενθίδας (κεδροκούκκουτσα), κλείων
 ἐνταυτῷ τὰς θύρας, τὰ παράθυρα καὶ τὴν καπνο-
 δόχην. Μετὰ παρέλευσιν 24 ὥρῶν ἡ ὁσμὴ πρῆλ-
 θεν ἐντελῶς, καὶ δύνασαι ν' ἀνοίξῃς τὸ δωμάτιον.
 Ὁ καπνὸς τῶν ἀρκενθίδων ἔχει ὡσαύτως τὸ
 πλεονέκτημα, ὅτι οὐδόλως βλάπτει τὰ ἐν τῷ
 δωματίῳ ἐπιπλα.